

SOTSIAALMINISTEERIUM

Hoolekandepoliitika eesmärgid ja tegevused 2019. aastal

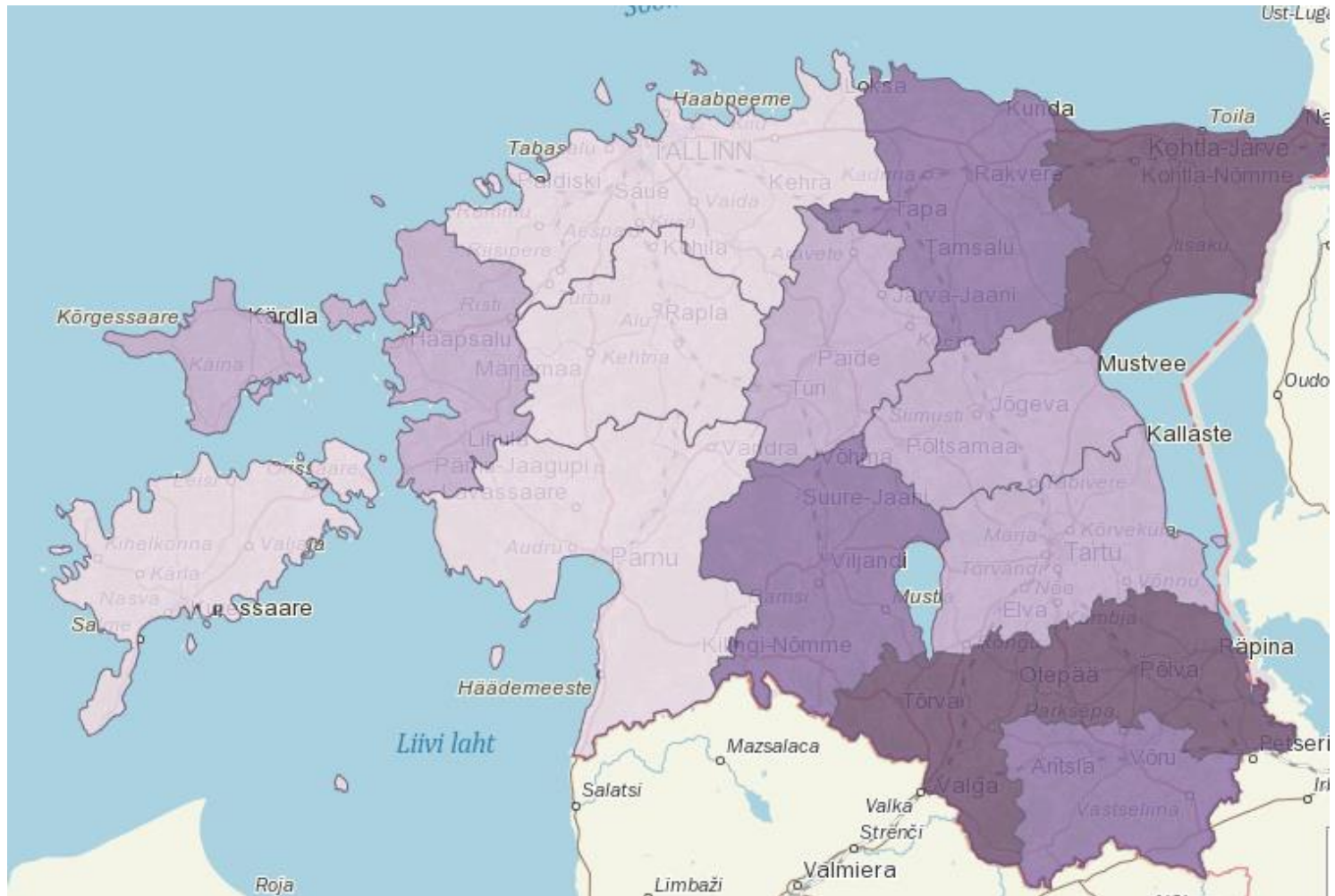
Häli Tarum

Hoolekande osakonna juhataja

14.03.2019

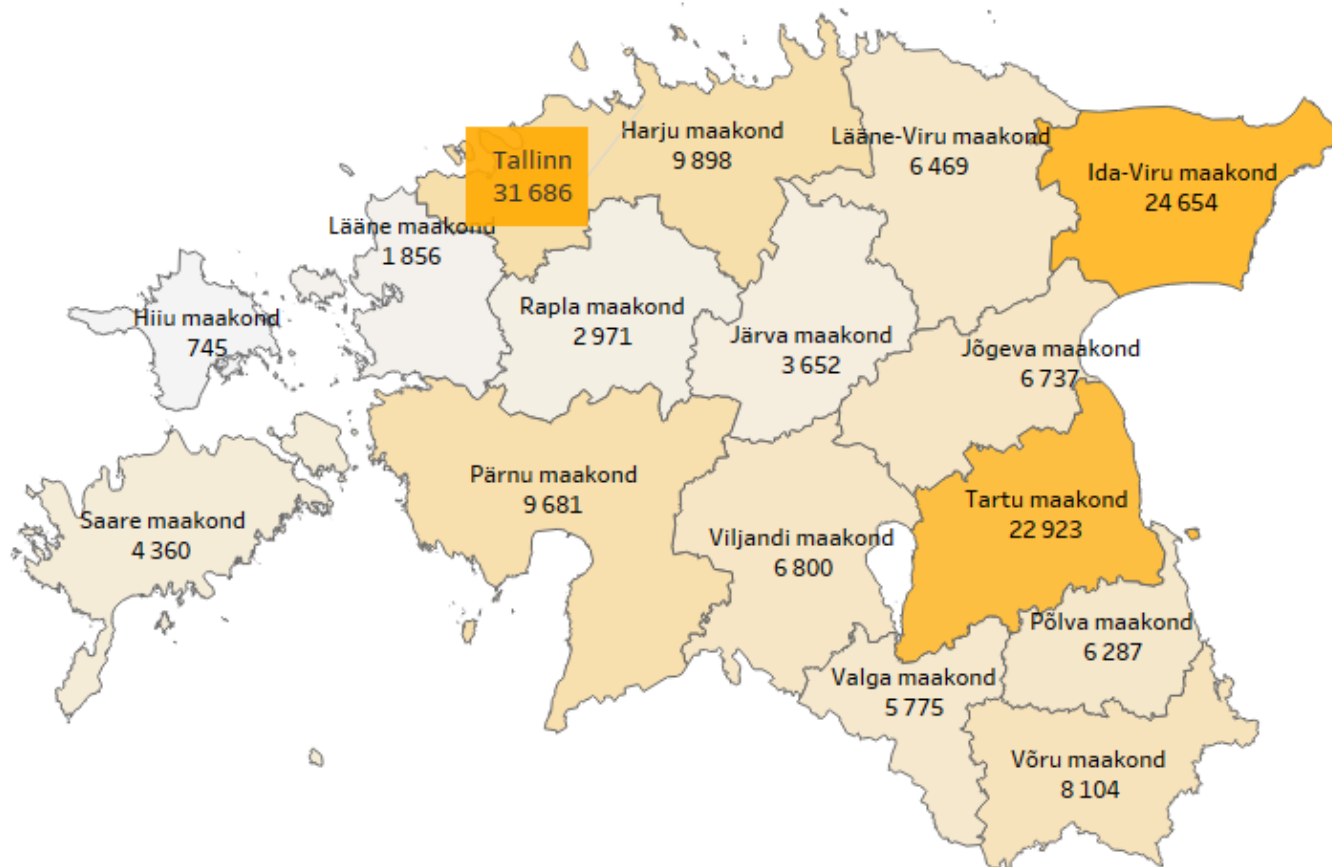
Olukorrast riigis

Vaesus aastal 2016

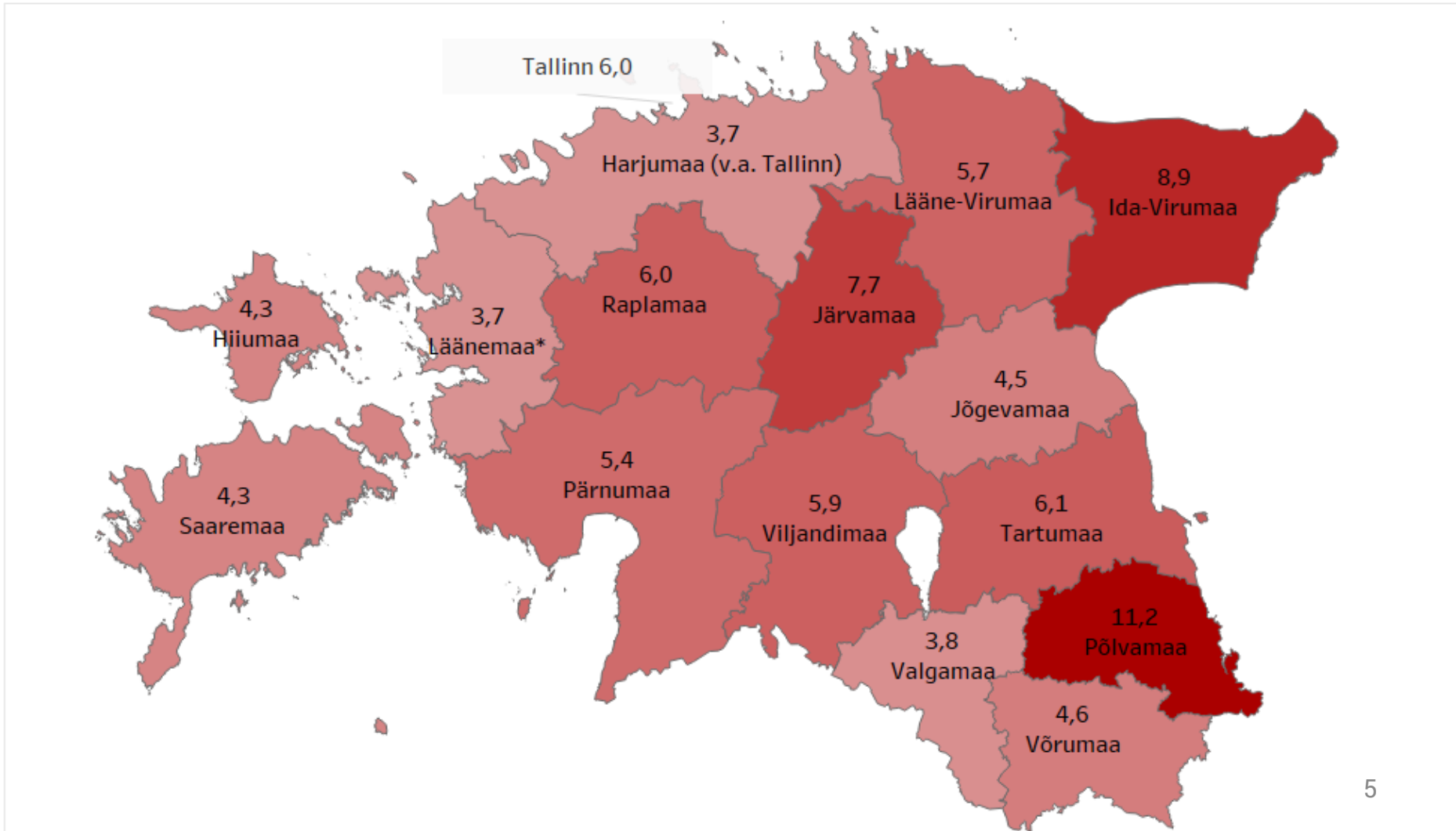
Puudega inimeste arv

Puudega inimeste arv maakondades seisuga 01.01.2018

Hoolduskoormus ja regionaalsed erinevused

Abistamis- ja/või hooldamiskohustusega inimeste osakaal maakonna 16-a ja vanemast rahvastikust (2016, %) - Eesti keskmine 6% (kokku 65 051 inimest)

Hoolduskoormuse probleem

- Eesti sotsiaaluuringu 2016. aasta andmetel abistas või hooldas oma leibkonnaliiget umbes **65 000 inimest**.
- Abistatavatest või hooldatavatest pereliikmetest umbes **5 500** olid kuni 18-aastased ning umbes **42 500** inimest 18-aastased ja vanemad.
- 20 ja enam tundi nädalas hooldas oma pereliiget (lapsed ja täiskasvanud kokku) ligi **20 000** inimest
- SHARE uuringu andmetel: **9% 65+ inimestest hooldab pereliiget**. Võrdluseks: Itaalias ja Hispaanias 11%, Põhjamaades 2,5%.

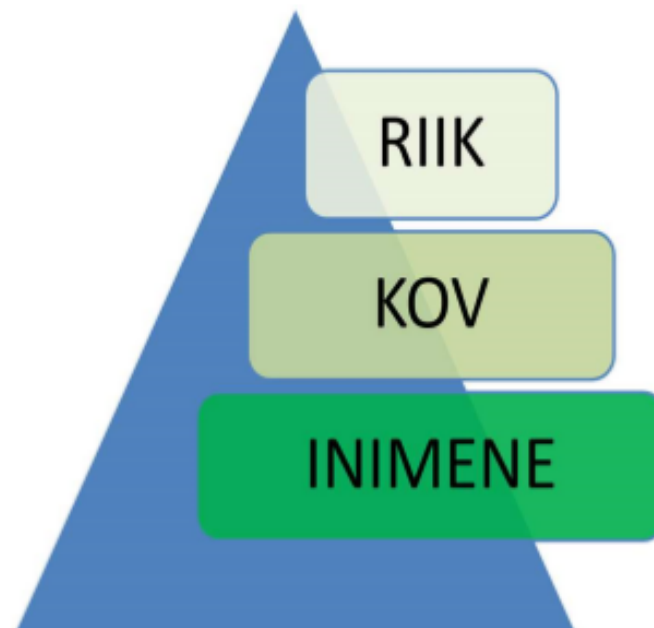
Hoolduskoormuse probleem

- Pereliikmetel on suur koormus nii hoolduse pakkumisel kui ka hooldusteenuste eest tasumisel
- Regionaalsed erinevused Eestis
- Pikaajalise hoolduse teenused on alaarendatud ja pole abivajajatele kättesaadavad
- Teenustele ligipääs sõltub üha enam teenusekasutaja maksevõimest
- Erinevad teenused (sotsiaal ja tervishoid) ja tasandid (riik ja KOV) ei tööta inimese vaatest integreeritult
- Institutsionaalse (hooldekodud) hoolduse eelisarendamine, alaarendatud koduteenused, mis toetaks inimeste iseseisvat elamist nende kodus

Sotsiaalhoolekande prioriteedid

Sotsiaalkaitse põhisuund - toetada inimeste töötamist, iseseisvat toimetulekut ning kodus e. harjumuspärasest keskkonnast elamist nii kaua kui võimalik

- teenuste osutamine ja toetuste maksmine vastavalt **tegelikule vajadusele**
- kodus keskkonnast iseseisvat toimetulekut toetavate teenuste pakkumine
- kogukonnapõhiste teenuste arendamine ning paindlikud ja uuenduslikud lahendused
- enam tähelepanu ennetustööle
- kohalike omavalitsuste tugevdamine

KOV poolt korraldatavate sotsiaalteenuste osutamise kohustus

- KOV korraldamiskohustus:
 - Tagada sotsiaalkaitse kohapealne korraldus;
 - Selgitada välja (hinnata) inimese abivajadus;
 - Pakkuda ja korraldada abivajadusele vastav abi;
 - Osaleda sotsiaalteenuse kulude katmisel.

Tegevused ja prioriteetidid aastal 2019

1. Jätkusuutlikud riigiteenused

- Sotsiaalse rehabilitatsiooni ja erihoolekandeteenuste ning abivahendite eelarve tõus

a) Erihoolekande valdkond:

- **Deinstitutsionaliseerimise jätkamine** – erihoolekandetasutuste reorganiseerimine
- **Paindlike teenuste edendamine:** nädala ja päevahoiuteenus
- SKA kui erihoolekandeteenuste vajaduse hindaja
- Pikaajaline kaitstud töö

b) Abivahendite valdkonna arendamine

c) Rehabilitatsiooniteenused riigis:

- suurem sünergia taastusravi ning tööalase rehabilitatsiooniteenuste vahel

2. KOV-ide võimestamine ja toetamine

- a) Kodude kohandamise toetusvoor
- b) Uus teenuste arendamise toetusvoor 2019. a. I pa
- c) **SKA juurde loodud KOV toetamise üksus:**
 - ❖ nõustamine, koolitused KOV-idele
 - ❖ ühtlustada teenuste ja nende korralduse kvaliteeti KOV tasandil
 - ❖ riigi ja KOV prioriteetide ühtlustamine – riigi poliitikate kohale viimine KOV tasandile
- c) **Vabatahtlike kaasamine – pilootprojekt**
- e) **Sotsiaaltranspordi pilootprojekt: Kagu ja Pärnu ÜTK, Saaremaa**

3. Teenuste kvaliteedi edendamine

- a) Üldhooldusteenuse kvaliteet luubi all: tegevusluba 2020 aasta
- b) Dementsuse kompetentsikeskuse tegevus
- c) Toetusvoor: Hooldekodu kohtade kohandamine dementsuse diagnoosiga inimestele vastavaks
- d) Olemasolevate hooldekodude renoveerimine ja uute hooldekodude ehitamine: eelarve 9,5mlm eurot
- e) SKA kvaliteedi üksus:
 - ❖ kvaliteedijuhised;
 - ❖ järelevalve põhimõtted ja metoodika;
 - ❖ kvaliteedi monitooring.

Taotlusvoor teenusekohtade kohandamiseks dementsusega inimestele

- Olemasolevate teenuskohtade kohandamine või uute loomine
- Eelarve **1,5 mln** eurot
- Max toetus:
100 000 eurot

TULEMUSED

Kokku taotlusi 38, nendest 26 KOV hallatavat asutust ja 12 erasektor

Kohandatavate teenuskohtade koguarv: 1078, nendest 873 olemasolevate kohandus ja 205 uue koha loomine

Kokku tuli taotlusi 2,2 mln euro peale

4. Erasektori investeringute kaasamine ja innovaatiliste lahenduste toomine sotsiaalvaldkonda

- a) Tehnoloogia suurendamine sotsiaalvaldkonnas – arengusuundade paika seadmine
- b) Innovatsiooni toetusvoorud
- c) Innovaatilise eakatemaja loomine

5. Ühtse pikaajalise hoolduse süsteemi loomine

Sotsiaal ja tervise valdkonna poliitikate integreerimine:

- a) Hoolduskoordinatsiooni pilootprojekt
- b) Uurimisprojekt „Integreeritud teenusepakkumise toetamine Eestis“
- c) Ühtse pikaajalise hoolduse süsteemi loomine

SOTSIAALMINISTEERIUM

Aitäh!

Häli Tarum
hali.taurm@sm.ee